

CZIGÁNY DEZSŐ PÁRIZSI UTCARÉSZLET, 1925

N^o
177

1 Párizs, Szajna-part, Quai des Grands Augustins.
Szemben a Pont Neuf, jobbra a Cité-sziget, 1929
Fotó: Fortepan / Dr. Horváth Miklós

CZIGÁNY DEZSŐ (1883-1938)

Párizsi utcarészlet | Parisian Street-detail, 1925

Olaj, vászon, kartonon | Oil, canvas on cardboard, 47 x 39,5 cm
 Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Czigány

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

| A magyar festészet rejtőzködő csodái. Válogatás magyar magángyűjteményekből II.
 Mű-terem Galéria, Budapest, 2005, 69.o. kat.: 29.

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

| Rum Attila: Czigány Dezső. Magánkiadás, Budapest, 2004, (149. kép)
 | A magyar festészet rejtőzködő csodái 1920-1984,
 Válogatás magyar magángyűjteményekből II.,
 Mű-Terem Galéria, Budapest, 2005, 68-69.o.

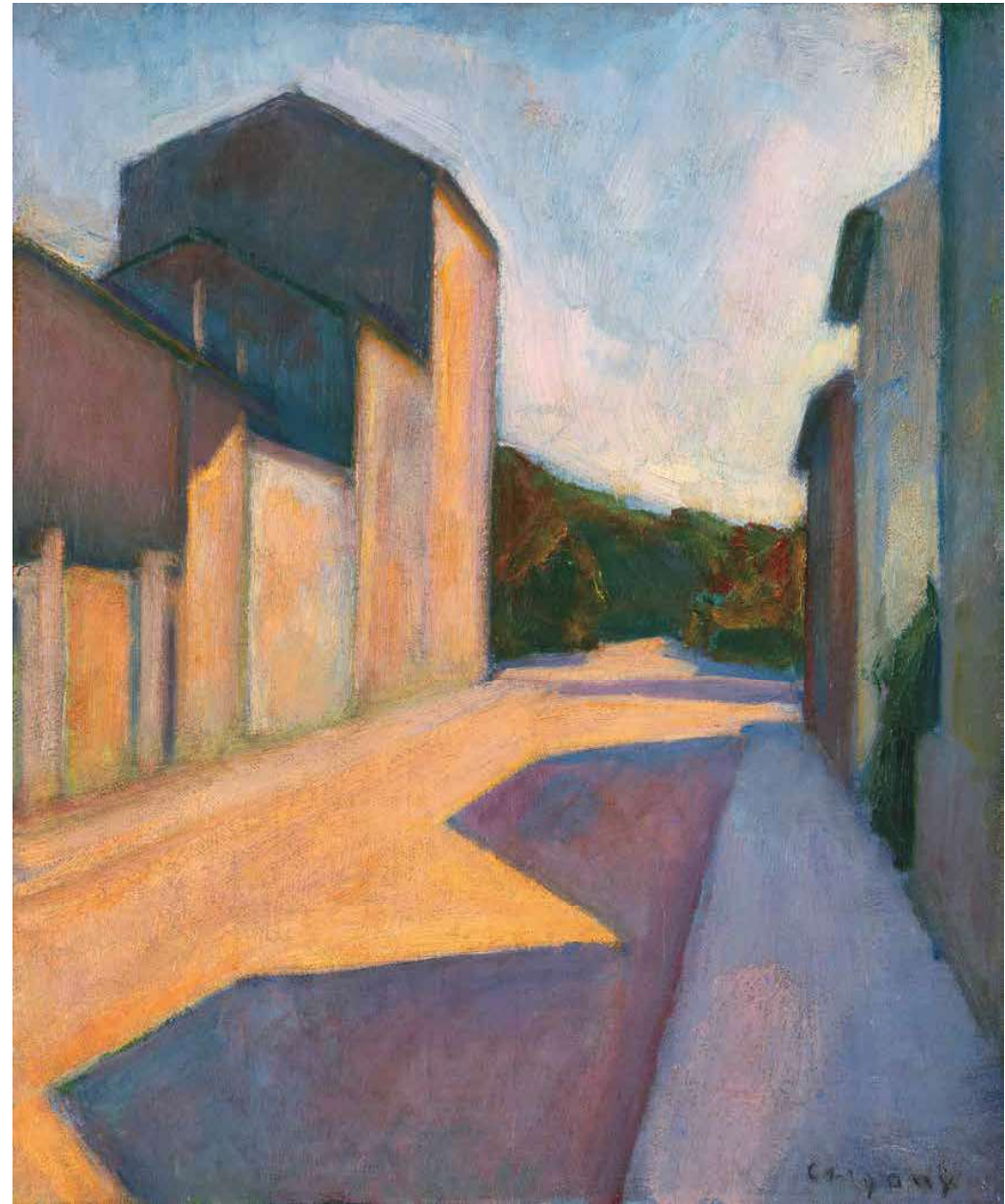
Kezdő ár | Starting price: 7 000 000 Ft / 18 229 EUR

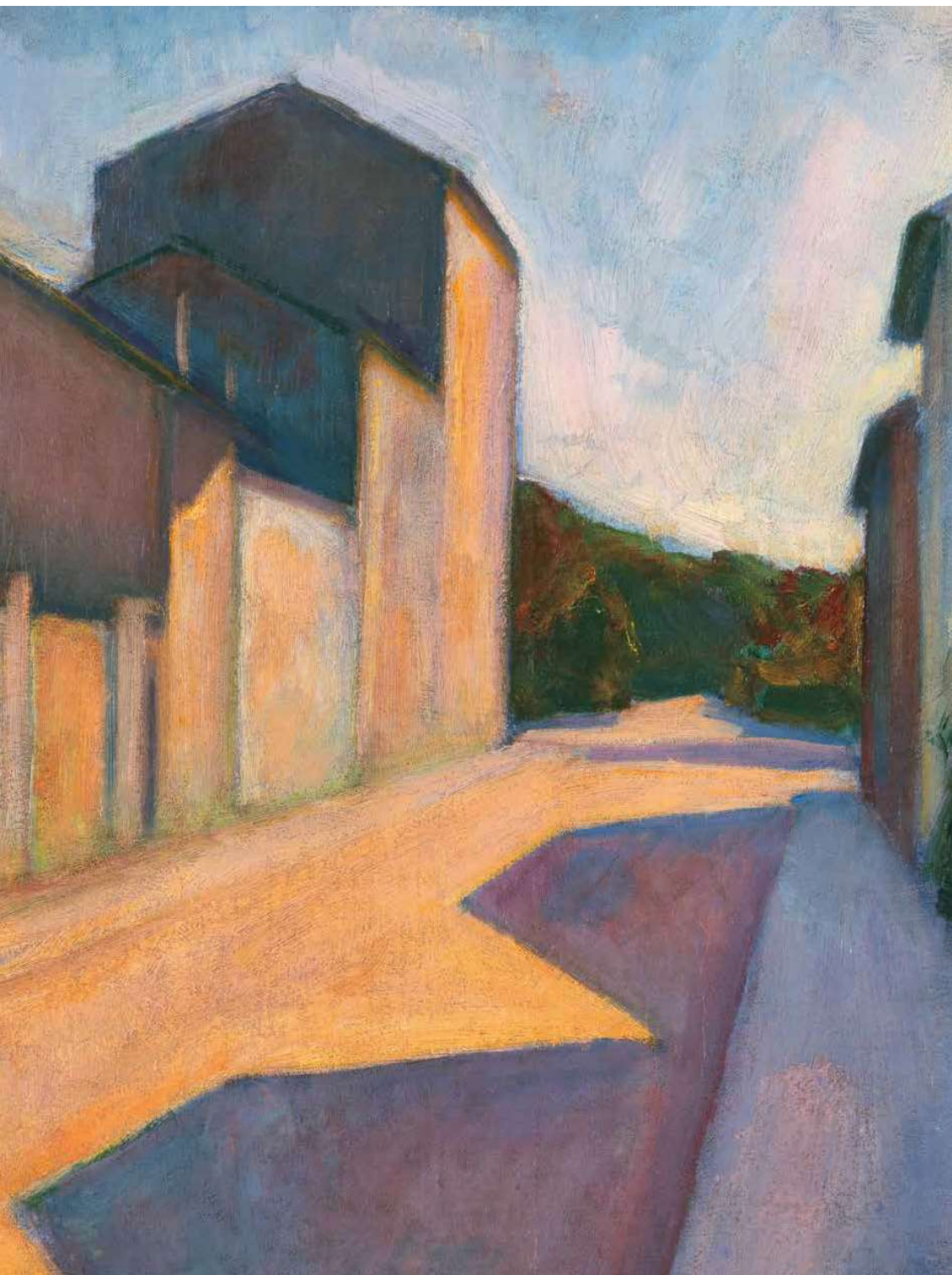
Becsérték: 10 000 000 – 15 000 000 Ft

Estimate: 26 042 – 39 063 EUR

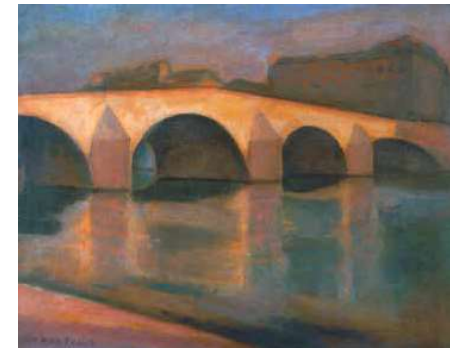

2. Czigány Dezső esellőzik

3. Párizs, Rue Mouffetard, 1930
Fotó: Fortepan / SzF

4. Czigány Dezső: Pont Royal, 1925

Útban Nizza felé, Czigány Dezső és családja 1925-ben pár hónapot Párizsban időzött. Az egykori Nyolcak másik tagja, Orbán Dezső szintén itt élt ekkor, és a két család felvéve a kapcsolatot, gyakran találkozott. E néhány párizsi hét során Czigány csak pár képet festett, melyek azonban a korábbiakhoz képest gyökeres stílusváltozást mutatnak. Úgy színvilág, mind kompozíció tekintetében ezek a párizsi művek lazúrosabbak és tisztább színűek, a formaképzésük pedig egyszerűbb és lényegesen nagyvonalúbb a korábbi években született tájképeknél. Erről a rövid időszokról csak Orbán Dezső visszaemlékezése tudósít, aki 1980 körül Dévényi Ivánnak, a kiváló esztergomi műgyűjtőnek írott levelében a következőket idézte fel: *„Felesége rábeszélte, hogy menjenek Párisba azt remélve, hogy ez a légkör visszahozza munkakedvét. Mi is akkor Párisban voltunk a családommal (1925) többször együtt voltunk velük és a felesége nagyon kért, hogy vigyem ki magammal festeni Czigányt. Sikerült is rábeszélnem, ki is*

jött velem egy alkalommal, valahol a Szajna mellé telepedtünk le, de ő nem festett semmit. Azt mondta, hogy ő most csak impressziókat gyűjt. Többé nem láttam.” Az impressziók gyűjtését pedig festés követte, mint arról a most aukcióra kerülő remekmű is tanúskodik. A *Párizsi utcaképek* és elenyészően kevés párdarabja, nagyon fontos láncszemként illeszkedik a Czigány-életműbe. A művész itt és ekkor jutott túl azon a depresszív időszakán, melyet szinte kizárólag zenével, kedves csellójával és Johann Sebastian Bach muzsikájával töltött. Az 1919-es forradalom bukását követő évek a csalódás, az elillant lehetőségek felett érzett elkeseredés időszakát jelentették Czigány és jelentős számú pályatársa számára. Ő nem emigrált azonnal, mint oly sokan, de amint lehetősége nyílt, elhagyta Magyarországot. A párizsi, majd nizzai időszak minden tekintetben Czigány életének és életművének a fénypontja volt. A felszabadult alkotás lehetősége és a gyökeres környezetváltozás remekművek sorozatát eredményezte. Íme.

RUM ATTILA